

מחווין למבחן 170 בעברית לכיתה ב', נוסח ג', התשע"ג

הנחיות כלליות לבודקים

- * **בכל שאלות המבחן** אם התלמיד לא כתב תשובה או לא סימן תשובה, יש לתת לו ציון 0.
- * **בכל שאלות המבחן** אין להפחית נקודות על שגיאות כתיב או על ניסוח שגוי אלא אם כן מצוין אחרת.
- * **בכל שאלות המבחן** יש להעריך את התשובה לפי ההנחיות המפורטות במחווין ולרשום את הציון המתאים.
- * **בפריט 2 ובפריטים מסוג רב-ברירה (ר"ב)** אם התלמיד סימן יותר מתשובה אחת, יש לתת לו ציון 0.

מחווין למבחן 170 בעברית לכיתה ב', נוסח ג', התשע"ג

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		פרק ראשון: הכתבה	
1	פתוח דיוק בכתיבת מילים וצירופי מילים	מס'	המילים שייכתבו על-ידי התלמידים
		1.	המורה שיבחה את התלמידים על ה הקשבה שלהם בשיעור.
		2.	בשיעור חשבון הכיתה ה תחלקה לשתי קבוצות.
		3.	אימא חיבקה אותי חזק פְּשָׁנָה־לְתִי מהקול החזק של הרעם.
		4.	חבר שלי עבר לגור ב צפון הארץ, ומאז אנחנו מְתַפְתְּבִים זה עם זה.
		5.	השתתפתי ב תְּהִלּוּכָה של הכנסת ספר תורה.
		6.	לאחר ארוחת הערב שירה תְּמִשִׁיךְ לסדר את החדר שלה.
		7.	הילדים יצאו ל טְיִוֵל , והיה להם מִצַּב רִוַח מצוין.
		8.	השמש ממיסה את ה קָרַח .

מחונן למבחן 170 בעברית לכיתה ב', נוסח ג', התשע"ג

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		<p>בדיקת ההכתבה מתבצעת בשני שלבים:</p> <p>בשלב הראשון מסווגים את השגיאות וסופרים את מספר השגיאות מכל סוג.</p> <p>בשלב השני מסכמים את המספר הכולל של השגיאות ונותנים ציון לפי טבלת המרה.</p> <p>השלב הראשון – סיווג השגיאות וספירתן</p> <p>השגיאות מתחלקות לשלושה סוגים עיקריים:</p> <p>(א) שגיאות מסוג החלפות הומופוניות באותיות השורש או באותיות הבסיס של המילה.</p> <p>(ב) שגיאות מסוג החלפות הומופוניות בצורני הגזירה, בצורני הנטייה או באותיות השימוש.</p> <p>להלן החלפות הומופוניות בין אותיות שוות צליל:</p> <p>ב-ו, ח-כ, ט-ת, פ-ק, ס-ש, א-ה-ע וגם א-ה-י-ע.</p> <p>(ג) שגיאות שאינן מסוג החלפות הומופוניות.</p> <p>בצעו את הפעולות האלה:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. סווגו את השגיאות לפי הפירוט שלהלן. 2. ספרו את סך כל השגיאות מכל סוג. 3. ספרו את המילים שלא נכתבו כלל (ד1). 4. הקלידו את המספרים שהתקבלו. 	
		פירוט סוגי השגיאות ודוגמאות	
א1.		שגיאות מסוג החלפות הומופוניות באותיות השורש או באותיות הבסיס	
	פתוח הכתבה	<p>לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> – הכשבה/הקשוה/הקשווה (הקשבה) – התכלקה/התחלכה (התחלקה) – כשנבאלתי/כשנבעלתי/כשנוהלתי/כשנוהלתי (כשנבהלתי) – מתכתבים/מתקתבים/מתכתוים/מתכתוים (מתכתבים) – תאלוכה/תהלוכה (תהלוכה) – תמשיח (תמשיך) – מצו רוח/מצב רוך (מצב רוח) – הכרח/הקרך (הקרח) 	20-0 (מספר השגיאות)
ב1.		שגיאות מסוג החלפות הומופוניות בצורני הגזירה, בצורני הנטייה או באותיות השימוש	
	פתוח הכתבה	<p>לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> – אקשבה/עקשבה (הקשבה) – יתחלקה/הטחלקה/אתחלקה/עתחלקה (התחלקה) – כשנבהלטי/קשנבהלתי (כשנבהלתי) – טהלוכה/תהלוכא (תהלוכה) – טמשיך (תמשיך) – אקרח/עקרח (הקרח) 	20-0 (מספר השגיאות)

מחווין למבחן 170 בעברית לכיתה ב', נוסח ג', התשע"ג

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
ג1.		שגיאות שאינן מסוג החלפות הומופוניות	
	פתוח הכתבה	<u>השמטת עיצורים ותנועות,</u> לדוגמה: - כשנבהלת/כשנבלתי (כשנבהלתי) - מתכתבם (מתכתבים) - קרח (הקרח)	20-0 (מספר השגיאות)
		<u>הוספת עיצורים ותנועות*/החלפת עיצורים ותנועות,</u> לדוגמה: - מצב רואח/מצב רועח (מצב רוח) - תמסיך (תמשיך)	
		<u>שגיאות פונטיות,</u> לדוגמה: - הגשבה (הקשבה)	
		<u>שיכול אותיות,</u> לדוגמה: - התחלקה (התחלקה)	
		<u>החלפת אות סופית באות רגילה,</u> לדוגמה: - מתכתבימ (מתכתבים)	
		<u>הפרדת אותיות השימוש מן המילה והפרדת אותיות בתוך המילה,</u> לדוגמה: - כש נבהלתי/כשה נבהלתי** (כשנבהלתי) - מת כתבים (מתכתבים) - ה קרח (הקרח)	
		<u>כתיבת צירוף מילים במילה אחת,</u> לדוגמה: - מצברוח (מצב רוח)	
ד1.		מספר המילים שלא נכתבו כלל	
			8-0

הערות:

* הוספת האות י' במילים האלה לא תיחשב שגיאה:

- ניבהלתי
- מיתכתבים
- היתחלקה

** הפרדת אותיות השימוש מן המילה והוספת ה' (כשה_נבהלתי) ייחשבו שגיאה אחת.

מחונן למבחן 170 בעברית לכיתה ב', נוסח ג', התשע"ג

השלב השני - סיכום המספר הכולל של השגיאות ומתן ציון

בצעו את הפעולות האלה:

1. סכמו את המספר הכולל של השגיאות ($א1 + ב1 + ג1$).
2. הוסיפו למספר שהתקבל את מספר המילים שלא נכתבו כלל (ד1).
3. המירו את המספר שהתקבל בציון לפי טבלת ההמרה שלהלן.
4. כתבו את הציון שהתקבל בדף ריכוז הציונים.

טבלת ההמרה של המספר הכולל של השגיאות בציון

הציון	המספר הכולל של השגיאות
10	0 או 1
9	2
8	3
7	4
6	5
5	6
4	7
3	8
2	9
1	10
0	11 או יותר

הערה: תלמיד שלא כתב שום מילה מהמילים של ההכתבה, יקבל ציון 0.

מחווין למבחן 170 בעברית לכיתה ב', נוסח ג', התשע"ג

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		פרק שני: איזו מילה מתאימה?	
2	סגור פענוח מילים	<p>5 = תשובה הכוללת הקפה של תשע המילים האלה:</p> <p>1. הדוֹמָה 2. גָּדַל 3. צָמַח 4. אַחֲרֵי 5. אֶת 6. אָדָם 7. לִפְנֵי 8. עָם 9. יְרָקוֹת</p> <p>4 = תשובה הכוללת הקפה של שמונה מן המילים הנ"ל. 3 = תשובה הכוללת הקפה של שבע מן המילים הנ"ל. 2 = תשובה הכוללת הקפה של שש מן המילים הנ"ל. 1 = תשובה הכוללת הקפה של חמש או של ארבע מן המילים הנ"ל. 0 = תשובה הכוללת הקפה של שלוש מן המילים הנ"ל או פחות.</p>	5-0
		פרק שלישי: השלמת משפטים	
3	ר"ב השלמת משפטים	א. 3 = העתקת/סימון המילה אחרי . 0 = כל תשובה אחרת.	3,0
	ר"ב השלמת משפטים	ב. 3 = העתקת/סימון המילה עד . 0 = כל תשובה אחרת.	3,0
	ר"ב השלמת משפטים	ג. 3 = העתקת/סימון המילה מעל . 0 = כל תשובה אחרת.	3,0

מחונן למבחן 170 בעברית לכיתה ב', נוסח ג', התשע"ג

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
4	פתוח השלמת משפטים	א. 2 = כתיבת מילה מתאימה למשפט מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית, כגון סיימה, המשיכה, רצתה, אהבה, הצליחה, הסכימה . 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: יכולה, לקחה, אוהבת.	2,0
	פתוח השלמת משפטים	ב. 2 = כתיבת מילה מתאימה למשפט מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית, כגון אחר, חדש, שונה . 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: הביתה, מהמדף, וקראה, משעמם.	2,0
	פתוח השלמת משפטים	ג. 2 = כתיבת מילה מתאימה למשפט מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית, כגון הציעה, אמרה, עזרה, הרשתה, המליצה, נתנה . 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: הביאה.	2,0
	פתוח השלמת משפטים	ד. 2 = כתיבת מילה מתאימה למשפט מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית, כגון מעניין, טוב, יפה, מהנה, מתאים, משעשע, נחמד, שתאהב . 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: גדול.	2,0
	פתוח השלמת משפטים	ה. 2 = כתיבת מילה מתאימה למשפט מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית, כגון שתקראי . 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: שתאהב.	2,0
	הערות:		
		– כתיבת מילה מתאימה בשגיאות כתיב תיחשב תשובה נכונה. – כתיבת שתי מילים מתאימות למשפט מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית תיחשב תשובה נכונה, לדוגמה: שתצליחי לקרוא (בסעיף ה').	

מחווין למבחן 170 בעברית לכיתה ב', נוסח ג', התשע"ג

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
10	ר"ב הבנת המשתמע	4 = התשובה הנכונה: (3) שהם התלהבו. 0 = כל תשובה אחרת.	4,0
		הערה: שאלה 11 נבדקת פעמיים: פעם בהבנת הנקרא (התוכן) ופעם בהבעה בכתב (המבנה והלשון) (11כ).	
11	פתוח יישום, הערכה וביקורת	4 = תשובה הכוללת במפורש את דעתו של התלמיד בליווי נימוק הנוגע לעניין והמתבסס על הסיפור, לדוגמה: - כן, כי נעים יאגר אשחק יחד ויש מקום אכאם כי פלאולוג אנוקיא. - לא, כי קודם פואדים פלדאוליס גירלש אאגא, אלא צריך אשחק לא יאדים פאגאפליס ככה. 2 = תשובה הכוללת נימוק הנוגע לעניין והמתבסס על הסיפור, אך אינה כוללת את דעתו של התלמיד, לדוגמה: - כי פלאולוג די גדאופ, אפס יכאוליס אשחק יחד. 0 = כל תשובה אחרת, לרבות תשובה שאינה כוללת נימוק. או תשובה הכוללת דעה ונימוק שאינו מתבסס על הסיפור.	4,2,0
11כ	פתוח הבעה בכתב	התוכן נבדק בשאלה 11. בהערכת הכתיבה יש להתייחס לשני התבחינים האלה: 1. מבנה תחבירי 2. קישור לשאלה 3 = כתיבה תקינה מבחינת שני התבחינים הנ"ל. 2 = כתיבה הכוללת שיבוש באחד התבחינים הנ"ל, לדוגמה: - לא, כי פלאולוג מליטי. (שימוש תחבירי - התאם) 0 = כתיבת הכוללת שיבוש בשני התבחינים הנ"ל, לדוגמה: - לא אפירטב אפסלר מכה. הערה: אין להפחית נקודות על שגיאות כתיב ופיסוק.	3,2,0

מחונן למבחן 170 בעברית לכיתה ב', נוסח ג', התשע"ג

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
12	פתוח ידע לשוני	א. 2 = כתיבת משפט נכון מבחינה תחבירית ומבחינה סמנטית, לדוגמה: <ul style="list-style-type: none"> - הילדים רצו מהר לבניין והתחבאו שם. - רצו הילדים מהר לבניין והתחבאו שם. - הילדים רצו לבניין מהר והתחבאו שם. - הילדים רצו לבניין והתחבאו שם מהר. 0 = כל תשובה אחרת.	2,0
		ב. 2 = כתיבת משפט נכון מבחינה תחבירית ומבחינה סמנטית, לדוגמה: <ul style="list-style-type: none"> - נסים השיט סירות ועלים יבשים על המים. - נסים השיט עלים יבשים וסירות על המים. - השיט נסים עלים יבשים וסירות על המים. - על המים השיט נסים עלים יבשים וסירות. 0 = כל תשובה אחרת.	2,0
	הערות: <ul style="list-style-type: none"> - תשובה הכוללת הוספה או השמטה של אותיות שימוש ויצירת משפט נכון מבחינה תחבירית, תיחשב תשובה נכונה. - השמטת מילה אחת או יותר תיחשב תשובה שגויה. - כתיבת מספרים מעל למילים במקום כתיבת משפט תיחשב תשובה שגויה. - כתיבת מספרים מעל למילים בסדר הנכון וכתיבת משפט שגוי ייחשבו תשובה שגויה. 		

מחון למבחן 170 בעברית לכיתה ב', נוסח ג', התשע"ג

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
13	פתוח ידע לשוני	א. 1 = כתיבת המילה קופץ/יקפוץ/קפץ/קופצת/תקפוץ/קפצה . 0 = כל תשובה אחרת.	1,0
		ב. 2 = כתיבת המילה ברכה/מברך ללא שגיאות כתיב. 1 = כתיבת המילה ברכה/מברך בשגיאת כתיב אחת או יותר. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - ברכות	2-0
		ג. 2 = כתיבת המילה שיחק/שחק ללא שגיאות כתיב. 1 = כתיבת המילה שיחק/שחק בשגיאת כתיב אחת או יותר. 0 = כל תשובה אחרת.	2-0
		ד. 1 = כתיבת המילה ריצה . 0 = כל תשובה אחרת. הערה: הוספת ה' הידיעה למילה לא תיחשב שגיאה.	1,0
14	סגור ידע לשוני	2 = תשובה הכוללת את שלוש ההשלמות האלה: 1. ☐ 2. ☐ 3. ☐ 1 = תשובה הכוללת שתיים מן ההשלמות הנ"ל. 0 = תשובה הכוללת את אחת ההשלמות הנ"ל או כל תשובה אחרת.	2-0

מחונן למבחן 170 בעברית לכיתה ב', נוסח ג', התשע"ג

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
15	פתוח ידע לשוני	<p>3 = כתיבת המילים בסדר הזה:</p> <p>1. בית</p> <p>2. ברק</p> <p>3. גשם</p> <p>4. מגפיים</p> <p>5. מטר</p> <p>6. תחרות</p> <p>2 = כתיבת המילים בשגיאה אחת בסדר המילים (החלפה בין שתי מילים הסמוכות זו לזו).</p> <p>א:0</p> <p>כתיבת המילים בסדר הנכון, אך מילה אחת חסרה.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת לרבות כתיבת מספרים מעל למילים בלבד.</p>	3,2,0

מחווין למבחן 170 בעברית לכיתה ב', נוסח ג', התשע"ג

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		פרק חמישי: הבעה בכתב – כתיבת סיפור לפי חמש תמונות – "הגולות"	
16	הבעה בכתב	שימו לב: 1. יש לבדוק את הטקסט שכתב התלמיד לפי התבחינים שלהלן (לרבות סיפור שאינו מסתמך על התמונות ו/או טקסט שאינו סיפור). 2. אין לבדוק טקסט של משפט אחד בלבד. במקרה זה יקבל התלמיד ציון 0 בכל התבחינים.	
		א. תוכן ומבנה	
	פתוח תוכן ומבנה	<p>1 רכיבי הסיפור</p> <p>I. פתיחה: הצגת ההקשר הנסיבתי הרלוונטי לסיפור (דמויות/מקום/זמן), לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - שני ילדים פולכים לא שוקי. - שני ילדים טיילו בשביל. <p>II. אירוע מאתחל לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - פשקיא נקלפה בעץ ונקלפה. - פשקיא נקלפה. <p>III. סיבוך לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - גלולא גפסרו אכא לבר. - חלק מהגלולא היו מאחורי אבן. <p>IV. התרה לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - פילדים אספו אג גלולא ופניסו לכיסים. - פילד מצא אג גלולא ופחזיר אילדים. <p>V. סיום לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - פילדים פמשיכו לטייל. <p>4 = הסיפור כולל את כל חמשת הרכיבים או את ארבעת הרכיבים הראשונים.</p> <p>2 = הסיפור כולל שלושה מארבעת הרכיבים הראשונים.</p> <p>1 = הסיפור כולל שניים מארבעת הרכיבים הראשונים.</p> <p>0 = הסיפור כולל רכיב אחד בלבד.</p>	4,2,1,0

מחון למבחן 170 בעברית לכיתה ב', נוסח ג', התשע"ג

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
	פתוח תוכן ומבנה	<p>2</p> <p>הרחבות (איכות התוכן) בהערכת ההרחבות יש להתייחס לאיכותן ולסוגן. 5 = הסיפור כולל הרחבות משלושת הסוגים שלהלן או משני סוגים בלבד (ב ו-ג), שאיכותן מיטבית: א. הרחבות ובהן פרטים על הרקע, על הסביבה ועל הדמויות, לדוגמה: - איך פשבו פינג אפן לזאף. - יוסי ויצחק יצאו לטיול. ב. הרחבות ובהן פרטים על התרחשות האירועים ועל פעולות של הדמויות, לדוגמה: - יונגן רץ במהירות. - פם הגיח לאסוף את הזאב המרדף. - יעקב אמר ליונגן: "גאדף רכב, לזכר אי מאדף". ג. הרחבות במישור הפנימי ובהן פרטים על מחשבות, על רגשות, על מניעים ועל תגובות, לדוגמה: - רחין לאני צף במוחו. - אאז פאז אמר לזאב: "יש לזכור לך זאב פפ". 3 = הסיפור כולל הרחבות משני סוגים מן הנ"ל (א ו-ב, א ו-ג) או מסוג אחד בלבד (ב או ג), אך איכותן בינונית. 1 = הסיפור כולל הרחבה מסוג א בלבד או ניצני הרחבות. 0 = הסיפור שלדי, האירועים בסיפור או מקצתם כתובים ללא הרחבות כלל.</p>	5,3,1,0

מחונן למבחן 170 בעברית לכיתה ב', נוסח ג', התשע"ג

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
	פתוח תוכן ומבנה	<p>לכידות וקישוריות 3</p> <p>4 = הסיפור לכיד ומקושר באופן מיטבי:</p> <ul style="list-style-type: none"> - לכידות מיטבית - קיימת לכידות של הרעיונות מבחינה לוגית, והם רלוונטיים לסיפור (הסיפור יכול להיות לכיד גם ללא שימוש במילות קישור). - קישוריות מיטבית - שימוש הולם במילות קישור (שימוש הולם את הקשרים הלוגיים שבין הרעיונות ואת התפתחות הסיפור), באזכורים ובצייני שיח. <p>2 = הסיפור לכיד ו/או מקושר באופן בינוני:</p> <ul style="list-style-type: none"> - לכידות בינונית - פגימה קלה ברצף הרעיונות, לדוגמה: הוספת הרחבות, פרטים שאינם רלוונטיים לסיפור ומעברים לא מתאימים בין זמן עבר לזמן הווה. - קישוריות בינונית - לדוגמה: שימוש במילות קישור בסיסיות בלבד, שימוש לא יעיל באזכורים ובצייני שיח. <p>1 = הסיפור לכיד ומקושר באופן פגום, לדוגמה: הקישוריות פגומה בכמה מקומות בסיפור ונעשה שימוש שגוי במילות קישור.</p> <p>0 = הסיפור אינו לכיד ואינו מקושר.</p>	4,2,1,0

מחונן למבחן 170 בעברית לכיתה ב', נוסח ג', התשע"ג

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		ב. לשון	
	פתוח לשון	<p>1 אוצר מילים ומשלב</p> <p>3 = אוצר מילים מגוון במשלב בינוני-גבוה, שימוש במבנים מורפולוגיים חבורים, שימוש חלקי במשפטים ארוכים ומורכבים, שילוב אמצעים רטוריים האופייניים לסיפור, כגון דיבור ישיר, לדוגמה:</p> <p>– פלא פחזיר איזדיס אל פלאולא שאפדל. – יפדפ שאל אל שי: "לאן נכנס אל פלאולא?" – אפאטיכו אפדפ אפדכ. – קלון גלאני צל סמול. – כל פלאולא פאפזל. 2 = אוצר מילים לא מגוון במשלב בינוני-גבוה. 1 = אוצר מילים לא מגוון במשלב בינוני, שימוש במשפטים קצרים ופשוטים. 0 = אוצר מילים דל ושימוש בלשון דיבור (משלב נמוך).</p>	3-0
	פתוח לשון	<p>2 תקניות מורפולוגית ותחבירית</p> <p>2 = משפטים תקינים, התאם דקדוקי (במין ובמספר). 1 = שגיאות תחביריות מועטות (כגון שגיאות במבנה המשפט). 0 = שגיאות תחביריות רבות.</p>	2-0
	פתוח לשון	<p>3 פיסוק</p> <p>1 = שימוש נכון בנקודה ובסימן שאלה ברוב המשפטים. 0 = שימוש מצומצם/שגוי בנקודה ובסימן שאלה/אין שימוש בהם כלל.</p>	1,0
	פתוח לשון	<p>4 כתיב</p> <p>2 = כתיב נכון ברובו: עד שתי שגיאות כתיב שונות. 1 = שלוש עד חמש שגיאות כתיב שונות. 0 = שש שגיאות כתיב שונות או יותר. הערות: – שגיאות הכתיב ייספרו רק בשבע השורות הראשונות של הסיפור. – שגיאות כתיב בשם פרטי לא ייחשבו שגיאות.</p>	2-0
	פתוח לשון	<p>5 כתב</p> <p>1 = כתב קריא. 0 = כתב קשה מאוד לקריאה.</p>	1,0